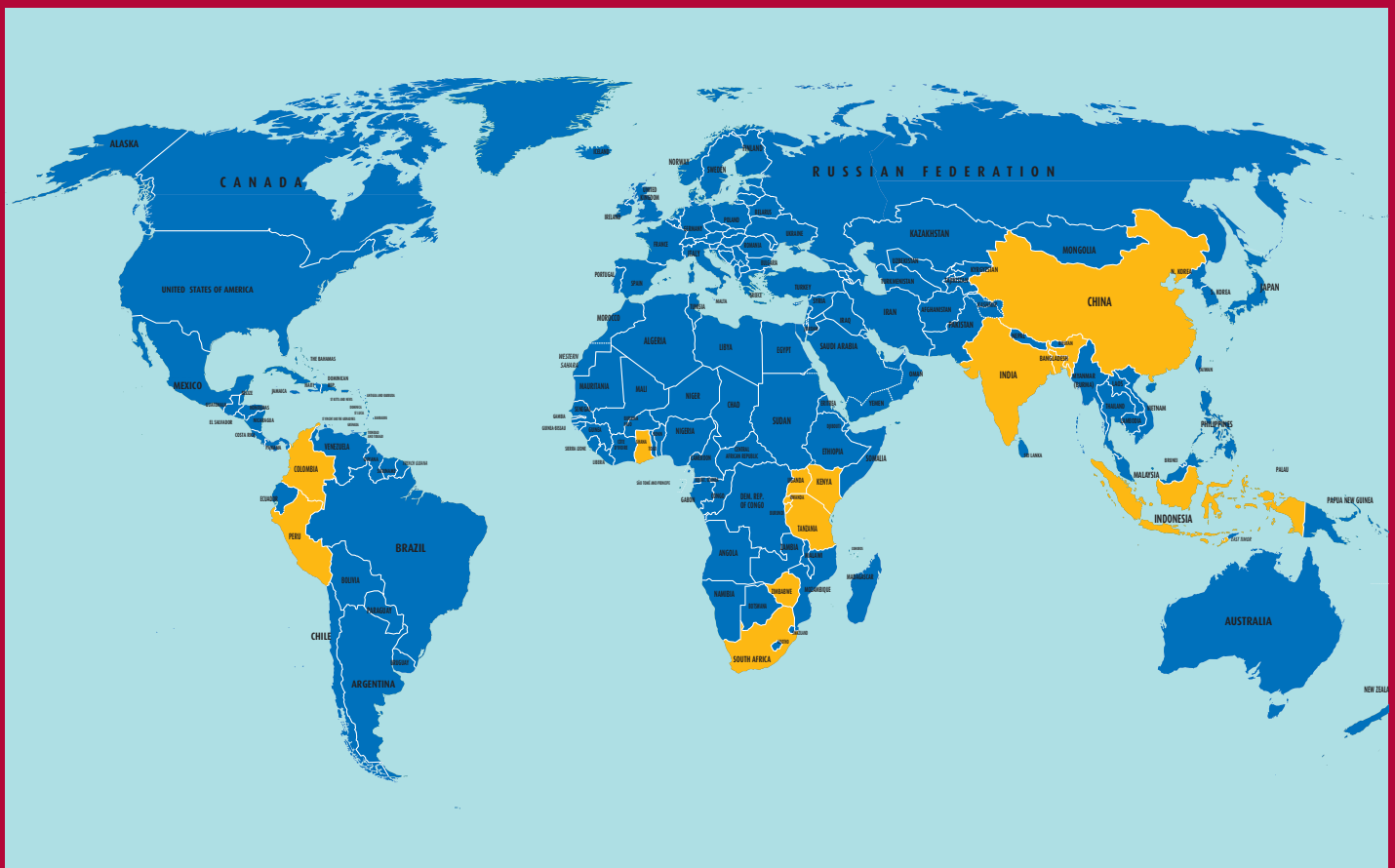


» JAAR « ATLAS

FNV Mondiaal in kaart

* 2013 *



INHOUD

Wereldkaart Programmalanden / WERELD	pag. 2
De invloed van het China Labour Bulletin / CHINA	pag. 4
Het platteland van Ghana / GHANA	pag. 5
Wereldkaart solidariteitsprojecten FNV-bonden / WERELD	pag. 6
Transportbond Oeganda / OEGANDA	pag. 8
Kinderopvang in India / INDIA	pag. 9
Studiereis naar Marokko / MAROKKO	pag. 9
Wereldkaart Vakbondsrechten / WERELD	pag. 10
Winnaar Vakbondsrechtenprijs 2013 / INDONESIË	pag. 12
Vakbondsleider in Colombia, een gevaarlijk beroep / COLOMBIA	pag. 13
Working Class Heroes / WERELD / INDONESIË / COLOMBIA	pag. 14
Wereldkaart Onzeker Werk / WERELD	pag. 16
Bouwputten in India / INDIA	pag. 18
WK-voetbal 2022 in Qatar / QATAR	pag. 19
Wereldkaart MVO / WERELD	pag. 20
Textiel in Bangladesh / BANGLADESH	pag. 22
Amerikaanse kledinggiganten op de bres in Peru / PERU	pag. 22
INDEX	
Het werk van FNV Mondiaal	pag. 23
Feiten & Cijfers	pag. 24

voorwoord

24 karaats vakbondswerk

In Nederland voeren wij actie met als kernbegrippen 'koopkracht' en 'échte banen'. Ik zie veel overeenkomsten met de agenda van de internationale vakbondstrijd: *decent work* en *living wages*. Er is natuurlijk wel een kwantitatief verschil: bij ons draait het om de hoogte van het minimumloon, in arme landen gaat het om het naakte bestaan.

Wat we zeker gemeen hebben is de centrale rol van sociale zekerheid. In landen waar FNV Mondiaal actief is, voeren collega's actie om arbeid zeker te stellen. Veel arbeidsplaatsen daar zijn informeel; sociale zekerheid is zwak of ontbreekt. Veel werk wordt uitgevoerd door uitzendkrachten, flexwerkers, migranten. Die strijd voeren we in Nederland ook. Hier heeft bijvoorbeeld 90 procent van de jongeren een onzekere arbeidspositie: een tijdelijk contract, een freelance betrekking of een nul-urencontract. Terwijl onze sociale zekerheid langzaam maar zeker wordt afgebroken, slagen vakbonden in sommige ontwikkelingslanden er in om belangrijke overwinningen te halen op het gebied van sociale zekerheid. De jaaratlas van FNV Mondiaal die u nu in handen heeft, geeft onder andere het woord aan de Indonesische vakbondsleider Said Iqbal. Met een sterke, gedisciplineerde organisatie en gerichte acties is Said Iqbal er in geslaagd om enorme vooruitgang te boeken in zijn land: 24 karaats vakbondswerk, zo noem ik het. Als je met Said praat, dan komt hij over als een rustige gemoedelijke man, maar als hij de demonstraties in Indonesië toespreekt, dan voel je een ongekende bevlogenheid. Voor mij is Said Iqbal een grote inspiratiebron. Zo'n charisma is eigenlijk ongekend in Nederland.

Het werk van FNV Mondiaal in het steunen van mensen als Said Iqbal is het hart van de internationale solidariteit. Het is van levensbelang dat in Indonesië, maar ook Peru en Tanzania de vakbond versterkt wordt. De uitbuiting moet ook daar stoppen. Dat is geen liefdadigheid. Met het proces van mondialisering heeft de situatie in het ene land effect op wat er elders gebeurt. Dat kledingbedrijven in Bangladesh onleefbaar lage lonen betalen en besparen op de meest elementaire arbeidsvoorwaarden is fnuikend voor de textielindustrie in landen waar de omstandigheden wél fatsoenlijk zijn.

Het is helaas nog vaak zo dat arbeiders uit verschillende landen elkaar als concurrenten zien. Zo kijken wij in Nederland aan tegen mensen uit Polen en Roemenië die hier komen werken voor een veel lager loon dan wij gewend zijn. Voor een deel moeten we dat tegengaan door het beschermen van onze sociale zekerheid tegen uitholling van buitenaf; maar voor een ander deel draait het om het opkrikken van de sociale zekerheid en de arbeidsomstandigheden in andere landen. Daaruit blijkt het gezamenlijke belang van arbeiders wereldwijd. En daarom is het werk van FNV Mondiaal zo essentieel binnen de Nederlandse vakbeweging. Natuurlijk is onze kerntaak het behartigen van de belangen van werknemers in Nederland. Maar die strijd is steeds meer vervlochten met de positie van arbeiders in de hele wereld.

Leo Hartveld

Voorzitter FNV Mondiaal



Said Iqbal en Leo Hartveld

FOTO: Ruth Vermeulen

FNV Mondiaal heeft negen landen als 'programmaland' aangemerkt: Colombia, Peru, Zuid-Afrika, Ghana, Zimbabwe, India (afbouw), Bangladesh, China (afbouw), Indonesië en de regio Oost-Afrika (Kenia, Tanzania, Oeganda, Rwanda, Burundi). In de programmalanden werkt FNV Mondiaal gedurende lange tijd samen met projectpartners om gezamenlijk meer resultaten te halen.

Deze gezamenlijke resultaten dragen bij aan een eerlijker verdeling van inkomen en welvaart, *decent work*, gelijke rechten en de zekerheid om in eigen levensonderhoud te kunnen voorzien.

Op deze wereldkaart staan de speerpunten en partners beknopt per programmaland vermeld.

PROGRAMMA LANDEN

FNV MONDIAAL



Colombia

Speerpunten:

Monitoring en handhaving van vakbondsrechten en collectieve onderhandeling in vele sectoren, terugdringen flexarbeid en outsourcing.

Partners:

Internationale vakbondsfederaties en de nationale bonden voor de publieke sector, metaal, bloemteelt, supermarkten, telecom en bouw, de vakcentrales CTC en CUT; arbeids-ngo voor vakbondsrechten.

Peru

Speerpunten:

Sociale dialoog, tegengaan sectorale wetten die rechten beperken/onzeker werk, gelijkheid mannen en vrouwen, veiligheid en gezondheid.

Partners:

Vakcentrale CGTP, vakbonden in kleding, landbouw, voeding, overheid, huishoudelijk werk, kleine zelfstandigen; onderzoeksinstituut Plades, samenwerkende bonden op gebied van gezondheid CIS.

Ghana

Speerpunten:

Voedselzekerheid door leefbaar loon, betere sociale zekerheid voor informele en flexwerkers, uitbreiding sociale dialoog voor werkers in de informele economie, gelijkheid mannen en vrouwen.

Partners:

Vakcentrale TUC, vakbonden in landbouw, mijnbouw en informeel werk. Onderzoeksinstituut LPRI.

Zuid-Afrika

Speerpunten:

Campagnes voor lonen boven de armoedegrens; bevordering van het recht op organisatie en onderhandeling op de werkvloer; sociale zekerheid en veiligheid & gezondheid; lobby gemeentes en regionale overheden voor verbetering van de positie van straatverkopers.

Partners:

Arbeids-ngo voor: training cao-onderhandelingen; media campagnes decent work; veiligheid & gezondheid; onzeker geworden werk; ondersteuning in de informele sector; vakbond voor vliegveldmedewerkers en de vakbond voor huishoudelijke hulpen.

India

Speerpunten:

Recht op organisatie en collectieve onderhandeling, inkomensgarantie, sociale zekerheid, veiligheid en gezondheid, terugdringen slavernij en kinderarbeid, gelijkheid mannen en vrouwen, informele economie.

Partners:

Vakbonden voor werkenden in de informele economie: de armste werkende vrouwen; straatverkopers; vakbond voor landarbeiders en kleine boeren, internationale vakbondsfederaties voor metaal, transport en bouw en de aangesloten vakbonden voor scheepsslopers, transportwerkers, steenbakkers en bouwvakkers, arbeids-ngo voor kledingarbeiders.

China

Speerpunten:

Recht op organisatie en collectieve onderhandelingen en het tegengaan van discriminatie van migranten, mannen en vrouwen met hiv/aids en Hepatitis B-geïnfecteerden.

partners:

Arbeids-ngo's werkzaam met en voor arbeidsmigranten in sectoren als elektronica, kleding, mijnbouw, auto- en containerindustrie; media- en bewustwordingsactiviteiten over arbeidsmigratie en globalisering. Internationale vakbondskantoor Hong Kong Liaison Office (IHLO).

Bangladesh

Speerpunten:

Voedselzekerheid door verbeterde wetgeving en bereidheid van bedrijven om een leefbaar loon te betalen; gelijkheid mannen en vrouwen; verbeterde wetgeving over en toepassing door werkgevers van decent work met leefbaar loon, sociale zekerheid en veilige arbeidsomstandigheden; capaciteitsversterking arbeids-ngo's en vakbonden.

Partners:

Arbeids-ngo's ten behoeve van voedselzekerheid en decent work voor landarbeiders, kledingarbeiders, vuilnisrapers; de internationale vakbondsfederaties voor metaal, kleding en bouw en de aangesloten vakbonden voor scheepsslopers, kledingarbeiders en steenbakkers.

Regio Oost-Afrika: Kenia, Tanzania, Uganda, Rwanda, Burundi

Speerpunten:

Leefbaar loon in transport-, bouw-, en bloemensector; opname van decent work en sociale zekerheidsclausules in cao's; vermindering van loonkloof tussen mannen en vrouwen in bloemensector.

Partners:

Internationale vakbondsfederaties en de aangesloten vakbonden in de transport en bouw; arbeids-ngo en haar partners in de bloemensector; de internationale federatie voor straatverkopers Streetnet en haar aangesloten organisaties van straatverkopers en markthandelaren.

Zimbabwe

Speerpunten:

Vakbondsrechten binnen breed maatschappelijk kader van mensenrechten, democratie en goed bestuur. Scholing en organiseren zijn de belangrijkste middelen.

Partners:

Vakcentrale ZCTU, vakbonden in de bouwsector en de beveiliging, onderzoeksinstituut LEDRIZ.

Indonesië

Speerpunten:

Sociale zekerheid, verhoging minimum loon, recht op organisatie en onderhandeling, terugdringen van outsourcing

Partners:

Vakcentrale KSPI; de internationale vakbondsfederatie voor metaal- chemie en elektronica-sector en de aangesloten vakbonden; vakbonden voor journalisten; huishoudelijk werkers; publieke sector; ngo voor vakbondsrechten.



De invloed van het China Labour Bulletin:

Drie stappen voorwaarts en twee achteruit

De kiem van het China Labour Bulletin (CLB) lag op het Tiananmenplein in Beijing in 1989. De jonge Chinese spoorwagearbeider Han Dongfang kwam daar in contact met protesterende studenten en ontpopte zich tot één van de spraakmakende figuren van het verzet tegen de corruptie van het communistische bewind. Nadat het Tiananmenverzet gewelddadig was neergeslagen belandde Dongfang in de gevangenis, liep tuberculose op, werd – meer dood dan levend – vrijgelaten en uiteindelijk in ballingschap naar Hongkong gestuurd. Daar zette hij, in 1994, het CLB op. Dongfang: **“De bedoeling was een bulletin te maken over wat er in China gebeurde, over het leven van arbeiders, en daarmee het belang van vrije vakbonden uit te dragen.”**

Inmiddels is het CLB een van de meest invloedrijke organisaties op het gebied van arbeidsverhoudingen in China. De onderzoeken naar de Chinese arbeidsomstandigheden die het CLB regelmatig uitbrengt zijn toonaangevend. Het CLB werkt vanuit Hongkong – Han Dongfang mag *mainland* China nog steeds niet betreden – maar krijgt steeds meer voet aan de grond in China. De acties en campagnes van het CLB leiden vaak tot publieke discussies in China en tot concrete wetwijzigingen. Een voorbeeld is de wettelijke bepaling dat werkgevers mensen die besmet zijn met Hepatitis B niet meer mogen uitsluiten. Dat lijkt triviaal, maar is het niet: miljoenen jonge Chinezen zijn buiten hun schuld besmet geraakt tijdens onzorgvuldige nationale vaccinatiecampagnes. Ook heeft het CLB de discussie losgemaakt over de mogelijkheid van collectieve arbeidsonderhandelingen en over verplichte arbeidscontracten. Door de publieke discussies beginnen er openingen te komen in het beleid van de door de overheid gecontroleerde vakbond ACFTU. Hoewel het een proces is van drie stappen vooruit en twee achteruit, zijn de **Chinese arbeidsverhoudingen sinds 1994 sterk verbeterd. De rol van het CLB daarbij is onbetwist.**

FNV Mondiaal steunde het CLB al vanaf het allereerste begin. Eerst incidenteel, maar de contacten zijn steeds hechter geworden. Via FNV Mondiaal informeren de Chinezen zich over de Nederlandse arbeidsverhoudingen. Het CLB ziet de Nederlandse manier om tegenstellingen tussen overheid, werknemers en werkgevers te overbruggen - het befaamde poldermodel - als inspirerend voorbeeld. Dit jaar viert het CLB z'n twintigjarig bestaan. En daarmee bestaat ook de samenwerking met FNV Mondiaal twintig jaar.



China Labour Bulletin

'Stakingskaart' China 2014 door CLB
 \$ = staking vanwege nog niet betaalde lonen
 auto = staking taxichauffeurs
 bus = staking busschauffeurs



Het platteland van Ghana

Beter inkomen voor boerengemeenschappen

Werkgelegenheid is er weinig op het platteland van Ghana. Het land wordt voornamelijk bewerkt door kleine boeren, zonder personeel. Klassieke werknemerskwesaties spelen er nauwelijks. Toch is de Ghanese General Agriculture Workers Union (GAWU) actief op het platteland. In boerengemeenschappen stimuleert deze landbouwbond, aangesloten bij de vakbondscentrale TUC, de oprichting van boerenassociaties. Door samen te werken kunnen de Ghanese boeren dingen voor elkaar krijgen die ze individueel niet kunnen. Belangrijk is bijvoorbeeld dat voorlichters van het ministerie van Landbouw wel bereid zijn om associaties bij te staan, terwijl hun deuren voor individuele kleine boeren gesloten zijn. Ook kunnen boerenorganisaties makkelijker een lening krijgen dan individuen.

Opmerkelijk is dat vooral vrouwen weten te profiteren van de nieuwe mogelijkheden. Zo zijn veel meer vrouwen actief geworden in de verbouw van cacao. Cacaoproductie was voorheen altijd een mannenzaak. Met technische steun en extra financiering zijn vrouwen cacaobomen gaan aanplanten. Anders dan de meeste gewassen die voor eigen consumptie zijn, levert cacao contant geld op. Dat draagt bij aan de zelfstandigheid van vrouwen op het platteland. En omdat vrouwen hun verdiensten meer dan mannen investeren in het gezin, komt dat indirect ook ten goede aan het onderwijs voor kinderen, aan de kwaliteit van de huisvesting en, algemeen, de kwaliteit van leven.

Ook sociale zekerheid wordt versterkt door het optreden van de bond. In Ghana bestaan (vrijwillige) pensioenverzekeringen en ziektekostenverzekeringen, maar die zijn zelden toegesneden op de situatie van mensen op het



FOTO: Corrie Roeper

platteland. GAWU zorgt ervoor dat er speciale verzekeringspakketten zijn met voorwaarden waar arme boerengezinnen echt iets aan hebben. En met betalingsregelingen die passen bij het sterk wisselende inkomen van kleine boeren. Zo wordt sociale zekerheid ook voor hen een reële optie.

De steun van FNV Mondiaal is belangrijk voor GAWU. De meeste activiteiten van de bond kunnen betaald worden uit de bijdragen van de leden, maar het bezoeken van afgelegen gemeenschappen en het organiseren van activiteiten daar vergt extra middelen. Daarin springt FNV Mondiaal bij. Inmiddels heeft GAWU zo'n veertigduizend leden, waarvan de helft kleine boeren. Het specifieke vakbondskarakter van de aanpak van GAWU is het organiseren van mensen. Anders dan 'gewone' ontwikkelingsorganisaties doet GAWU geen schenkingen aan de boeren. Het gaat erom dat de mensen samen in staat worden gesteld om op te eisen waar ze recht op hebben. En dat levert hen 'klinkende munt' op. De afgelopen vier jaar zijn de inkomens in de gemeenschappen waar de bond actief is gestegen met 25 tot 100 procent!

De bij de FNV aangesloten vakbonden FNV Bondgenoten, ABVAKABO FNV, FNV Bouw en AOb hebben eigen solidariteitsfondsen die ze samen met FNV Mondiaal besteden in diverse landen. De projecten richten zich onder meer op directe uitwisseling van kennis en ervaring tussen leden en bestuurders hier en in het betreffende land, opbouw van vakbondsnetwerken, trainingen in het voeren van sociale dialoog of veilig en gezond werken op de werkvloer en de bestrijding van kinderarbeid. Op deze wereldkaart staan de solidariteitsprojecten van de vier FNV-bonden die in 2103 liepen.



AOb



Bouw

ABVAKABO FNV

SOLIDARITEITS PROJECTEN

FNV-BONDEN

FNV BONDGENOTEN

» TIE «

Uitwisseling tussen kaderleden uit de cacaoverwerkende industrie in Nederland en Ghana

ALGEMENE ONDERWIJSBOND

» SNE «

ONDERWIJSBOND
Train the trainers: hoe voorkom je schooluitval, Marokko.

FNV BONDGENOTEN

» EFO «

ARBEIDERS-
VORMINGSSCHOOL
Verbeteren veiligheid en gezondheid op de werkvloer, Venezuela

FNV Bondgenoten projecten

Transnationals Information Exchange

Uitwisseling tussen kaderleden uit de cacaoverwerkende industrie in NL en Ghana

AGFA en UMT

Scholingsproject voor kaderleden van Landbouwwakbond FNSA-UMT, opbouw sociale dialoog, scholing over veilige arbeidsomstandigheden / Marokko

ZCTU

Steun aan de ZCTU en aan het sterker maken van vakbonden door training in organiseren, scholing, onderhandelen; leiderschapstraining voor vrouwen; lobby en campagne voeren voor decent work en vakbondsrechten / Zimbabwe

FNV Bondgenoten

Onderhandelingsvaardigheden van medewerkers dienstbond TUICO vergroten via train de trainer / Tanzania

FENACLE

Vergroten en versterken van de vakbondsorganisatie in de bloemensector / Ecuador

Fair Wear Foundation

Verbeteren sociale dialoog in kledingfabrieken / Turkije

TPAWU

Versterking van capaciteit van TPAWU in leiderschap, organiseren, training / Tanzania

NUCIW

Capaciteitsversterking van de leden en ledenwerving / Zambia

ZISEGU

Opbouw en versterking van de vakbond Zimbabwe

IMF

Organisatie van arbeiders op de scheepsloopwerven in Zuid-Azië
India, Bangladesh, Pakistan

TIE

Versterken van de onafhankelijke vakbonden, opbouwen vrouwen en jongeren-netwerk / Wit-Rusland

EFO, Arbeidersvormingsschool

Veiligheid en gezondheid op de werkvloer / Venezuela

GAPWUZ

Ledenwerving en organisatieversterking via decent work-activiteiten, verbetering van werk en leven van landarbeiders Ghana

Bangladesh Occupational Safety, Health and Environment Foundation

Organisatie van vuilnisrappers, verbetering van hun arbeidsomstandigheden en arbeidsrechten / Bangladesh

IndustriALL

Bestrijding hiv/aids op de werkvloer Tanzania, Zimbabwe

IndustriALL

Capaciteitsversterking en organisatie van nieuwe leden van TUMEC, vakbond voor werknemers in de mijnbouw-, energie- en chemiesector / Democratische Republiek Congo

ABVAKABO FNV

» PSI «

Gelijke kansen voor LGBT (lesbiennes, homo's, bi's en transgenders) op de werkvloer, Brazilië

ITF

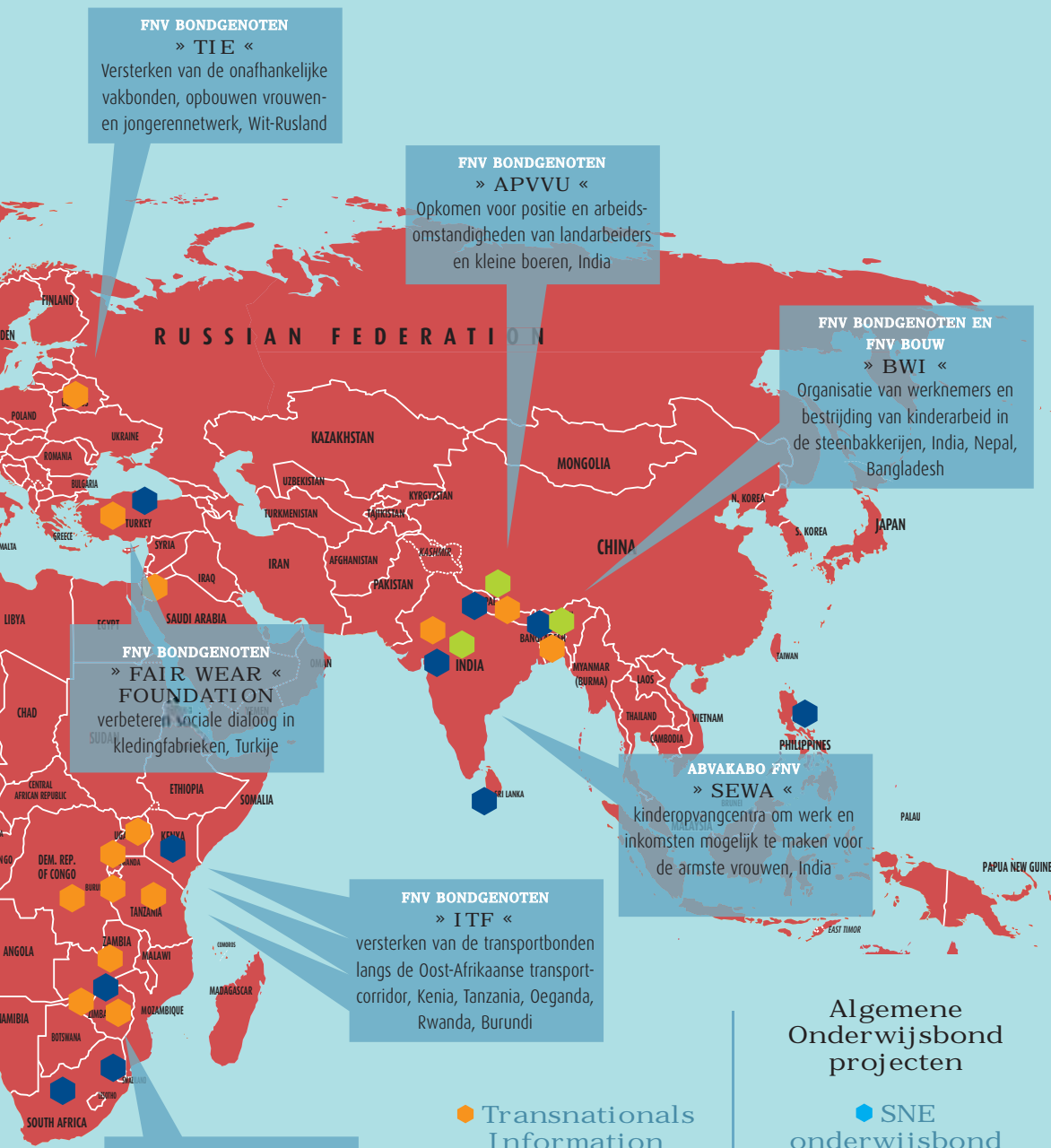
Versterken van de transportbonden langs de Oost-Afrikaanse transportcorridor Kenia, Tanzania, Oeganda, Rwanda, Burundi

The Workers Advice Center

Organisatie en training van vrachtwagenchauffeurs en leraren en bijstaan van meest kwetsbare deel van de werknemers: werkloze Arabische vrouwen in de landbouw en werkloze Palestijnen in Oost-Jerusalem / Israël

APVVU

Opkomen voor positie en arbeidsomstandigheden van landarbeiders en kleine boeren / India



FNV BONDGENOTEN
» TIE «
Versterken van de onafhankelijke vakbonden, opbouwen vrouwen- en jongerenennetwerk, Wit-Rusland

FNV BONDGENOTEN
» APVVU «
Opkomen voor positie en arbeidsomstandigheden van landarbeiders en kleine boeren, India

FNV BONDGENOTEN EN FNV BOUW
» BWI «
Organisatie van werknemers en bestrijding van kinderarbeid in de steenbakkerijen, India, Nepal, Bangladesh

FNV BONDGENOTEN
» FAIR WEAR «
FOUNDATION
verbeteren sociale dialoog in kledingfabrieken, Turkije

ABVAKABO FNV
» SEWA «
kinderopvangcentra om werk en inkomsten mogelijk te maken voor de armste vrouwen, India

FNV BONDGENOTEN
» ITF «
versterken van de transportbonden langs de Oost-Afrikaanse transportcorridor, Kenia, Tanzania, Oeganda, Rwanda, Burundi

ABVAKABO FNV VAKCENTRALE
» ZCTU «
Ondersteuning van The Worker, het maandblad van de vakcentrale ZCTU, Zimbabwe

SAVE
Opkomen voor de arbeidsrechten van en hulplijn voor kledingarbeiders in Tirupur
India

Transnationals Information Exchange
Vakbondsorganisatie en kaderopbouw in
Wit-Rusland

Transnationals Information Exchange
Uitwisseling kaderleden LIDL van FNV Bondgenoten en kaderleden van Wall Mart in Chili
Nederland/Chili

Transnationals Information Exchange
Vakbondsopbouw in bedrijven in de Turkse metaalsector
Turkije

Transnationals Information Exchange
Zelforganisatie van werknemers in Nederland en Brazilië bij DAF (Paccar) door uitwisseling van ervaringen en kennis over vakbondswerk en vakbondsopbouw
Nederland / Brazilië

Algemene Onderwijsbond projecten

SNE onderwijsbond
Train de trainers: voorkomen van schooluitval
Marokko

Bond van Leraren
Oprichting van de Vakbondsacademie, een scholingscentrum voor training in en voorlichting van leden over hun rechtspositie en van onderwijs(ontwikkeling)
Suriname

FNV Bouw en FNV Bondgenoten

BWI -Internationale bouw - en houtfederatie
Organisatie van werknemers en bestrijding van kinderarbeid in de steengroeven
India, Nepal, Bangladesh

ABVAKABO FNV projecten

PSI
Opbouw beleid en capaciteitsversterking van vakbonden in de watersector, samenwerking met andere maatschappelijke organisaties op waterbeleid en organisatiestrategie om aantal vrouwelijke leden te vergroten
Kenia

ZCTU & Fos
Steun aan ZCTU om op te komen voor decent work
Zimbabwe

LEDRIZ & Fos
Advies en onderzoek ten behoeve van vakbonden om op te komen voor decent work
Zimbabwe

ANSA & Fos
Training, bewustwording, onderzoek om de capaciteit van vakbonden te versterken om sociaaleconomisch beleid van de regering te beïnvloeden
Zimbabwe, Malawi, Zambia, Namibië en Mauritius

TIE
Bewustwording en versterking van de capaciteit van organisaties en vakbonden om op te komen voor LGBT-rechten (lesbiënes, homo's, bi's en transgenders) op de werkvloer
Turkije

IRALE
Versterking van vakbonden
Swaziland

PSI
Gelijke kansen voor LGBT ((lesbiënes, homo's, bi's en transgenders) werknemers in publieke sector
Brazilië

PSI
Decent work en sociale bescherming voor arbeidsmigranten in publieke diensten terwijl ze kwalitatief goede service bieden; evaluatie, nieuwe doelen en lobby & campagne
Ghana, Nigeria, Kenia, Sierra Leone, Zuid-Afrika, Filippijnen, Sri Lanka

SEWA
Kinderopvangproject van SEWA om werk en inkomsten mogelijk te maken voor de armste, zelfstandig werkende vrouwen
India

The Worker
Ondersteuning van The Worker, het maandblad van de vakcentrale ZCTU
Zimbabwe

LEDRIZ
Ondersteuning van LEDRIZ
Zimbabwe



FOTO: Trudy Kerperien

Studiereis naar Marokko

Alles om de kinderen op school te houden

“Meer dan ooit realiseer ik me nu het grote belang van onderwijs”, zegt Eline Zeilstra van basisschool De Akker in Boskoop. In februari 2013 nam ze deel aan de studiereis die de **Algemene Onderwijsbond (AOB) samen met de Marokkaanse onderwijsbond SNE organiseerde. Ze bezocht negen scholen waar de SNE samen met het Marokkaanse ministerie van Onderwijs de hoge schooluitval te lijf gaat. Kinderen horen niet thuis te zitten, te werken op het land, in theehuizen of leerlooierijen. Kinderen moeten leren lezen, schrijven en rekenen - alleen zo kunnen zij breken met de armoede van hun ouders.**

FNV Mondiaal en de AOB steunen al sinds 2002 het **project tegen schooluitval van de SNE**. De studiereis maakte grote indruk. Eline: “Sommige scholen hadden geen ramen en de kinderen zaten met dikke jassen aan in de klas.” Vooral het enthousiasme van de leraren trof de Nederlandse bezoekers. Ondanks hun pittige dagtaak, lesgeven aan wel 45 kinderen van verschillende niveaus, maken zij tijd vrij voor naschoolse activiteiten en zoeken ze de ouders van de leerlingen thuis op: alles om de kinderen op school te houden. Eline initieerde bij terugkomst in Boskoop een schoolbreed project over Marokko. Het geld dat werd ingezameld is overhandigd aan een basisschool in Ouazzane. De dependances van de school hadden geen wc's, wasbakken en



FOTO: Mario van de Luijtgarden

drinkwater. Het feit dat er nu **nieuw sanitair** kan komen helpt ook weer om kinderen, en zeker meisjes in de puberteit, met meer plezier naar school te laten gaan.

Bron: 'School, de beste Werkplaats. Kinderarbeid en onderwijs', AOB, 2013.

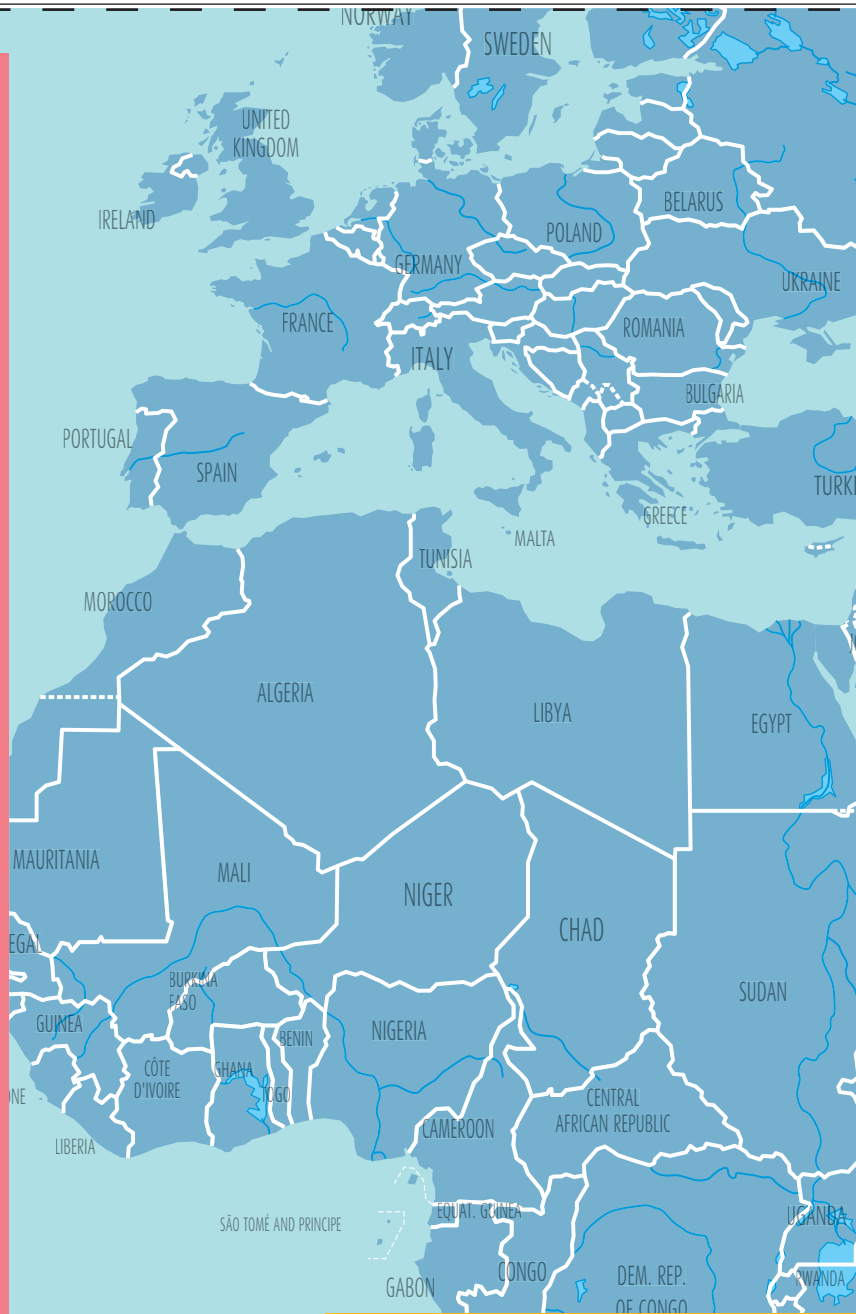


FOTO: Corbis/Hollandse Hoogte

Transportbond Oeganda

Prestatie voed vertrouwen

FNV Bondgenoten steunt een project van de Internationale Vervoersbond (ITF) in Oost-Afrika. De ITF zet in op gezondheid op de werkvloer – met veel aandacht voor hiv en aids – en organisatieversterking. Veel Afrikaanse vakbonden verkeren in zwaar weer, maar de transportbond in Oeganda, lid van de ITF, timmert juist aan de weg. De Oegandese bond ATGWU is erin geslaagd om in minder dan twee jaar het aantal betalende leden te verdrievoudigen: van tweeduizend in 2012 naar ruim zesduizend eind 2013. Het geheim? Ambitie en prestatie – twee grootheden die elkaar in dit geval versterken.

Het nieuwe team dat de ATGWU leidt heeft een visie: de transportbond zal de meest effectieve, efficiënte en zelfvoorzienende bond van het land worden. Onder werknemers in Oeganda bestaat vaak de indruk dat het bondsbestuur aan de leiband loopt van de president en zijn partij, en meer oog heeft voor persoonlijk gewin dan voor de noden van de achterban. Maar de ATGWU loopt heel hard voor haar leden, dat is niemand ontgaan. In 2013 werden **cao's getekend met de grootste werkgevers** in de transportsector: South African Airways, Emirates, Kenya Airways en de Civil Aviation Authority. Loonsverhogingen van 10 tot 13 procent werden onderhandeld en nieuwe arbeidsvoorwaarden opgenomen op het gebied van **hiv en aids**. Werkgevers zien steeds meer het belang van de strijd tegen deze ziekte, die zoveel werknemers in de transportsector treft.

In Oeganda is het niet anders dan in Nederland: de duurzaamheid van een vakbond staat en valt met het - betalende - aantal leden. Ook Afrikaanse werknemers zijn bereid lid te worden van een bond als ze zien dat die ook echt waar voor hun geld levert.

Kinderopvang in India

Denken in kansen

De Self Employed Womens Association (SEWA) in India verricht baanbrekend werk voor vrouwen in de informele sector. Straatverkoopsters, thuiswerksters, schoonmaaksters, landarbeidsters: de meesten van hen leven van dag tot dag van een onzeker inkomen en onder vaak schrijnende omstandigheden. Vrouwenvakbond SEWA vecht voor hun waardigheid en hun rechten. En daar hoort het recht op kinderopvang bij.

In 2012 reisden drie leden en twee bestuurders van de sector kinderopvang van **Abvakabo FNV** naar India. Ze bezochten de Child Care Centres voor kinderen van nul tot zes jaar die SEWA heeft opgezet in de deelstaat Gujarat. In november 2013 brachten de algemeen secretaris van SEWA, Jyoti Macwan en haar collega Jyostna Parmar een tegenbezoek. Tijdens de Abvakabo-conferentie 'Denken in Kansen' gaven zij een indrukwekkende presentatie over het **belang van kinderopvang** voor werkende vrouwen in arme gemeenschappen in India – en voor hun kinderen. De allerkleinsten hoeven niet langer mee naar het land of de fabriek, de grotere kinderen kunnen naar school omdat ze niet meer op hun jongere zusjes en broertjes hoeven te passen. Vanzelfsprekend volgt SEWA **de principes** waar het al zo lang voor vecht: de leidsters in de Child Care Centres, die uit de lokale gemeenschap komen, worden nooit onder het minimumloon betaald en krijgen toegang tot gezondheidszorg en een sociale verzekering.

Abvakabo FNV steunt het kinderopvangproject van SEWA. Internationale solidariteit is, zo bleek tijdens beide bezoeken, ook voor een sector die in Nederland onder druk staat een bron van inspiratie.



FOTO: Brenda Born

VAKBONDS- RECHTEN

IN DE KLEM

Het blijft belangrijk om vakbonden te ondersteunen in hun werk. De basis hiervoor is hun (internationaal erkende) recht op organisatie en collectieve onderhandeling met de daarbij horende vrijheid om te staken. In veel landen is het namelijk moeilijk voor werkende mensen om zich te organiseren en op te komen voor betere arbeidsomstandigheden, zonder risico te lopen op ontslag, gevangenisstraf of zelfs moord. Colombia is wat dat betreft nog steeds het gevaarlijkste land ter wereld. Maar mensen kunnen hun stem niet laten horen en hun situatie niet verbeteren zonder deze mensenrechten. FNV steunt projecten om vakbonden te helpen deze rechten te waarborgen, op internationaal, nationaal, bedrijfs- en individueel niveau. FNV protesteert bij regeringen en bedrijven in geval van schending van vakbondsrechten. Op deze wereldkaart staan de projecten met als belangrijkste thema 'vakbondsrechten' in 2013 en de protestacties waarbij de FNV zich aansloot, samen met het FNV Schrijversnetwerk.

Vakbondsleiders vermoord in Colombia in 2013

Oscar Pérez †
 Joaquín Mendoza Medrano †
 Juan Carlos Pérez Muñoz †
 Elizabeth Gutiérrez †
 Edilberto Rangel Zambrano †
 Néstor Manuel Hinestroza Mendoza †
 Leonardo García Morera †
 Salvador Casso Dizu †
 Mario Manuel Ruiz Tovar †
 Narciso Beltrán †
 Daniel Mancera Bernal †
 Fabián Enrique Espinosa Cabarcas †
 Francisco José Mena Henao †
 Didier Martínez Mejía †
 Esneider Rubio Herrera †
 Luis Fabio Campo Rodríguez †
 Gloria Lucy López Fuentes †
 Francisco José Ocampo Cepeda †
 Fernando Flórez Viveros †
 Graciela Rodríguez Ramos †
 Johani Antonio Ramírez †
 Juan David Gómez Vertel †
 Oscar López Triviño †
 Robinson Piedrahíta Llanos †
 Héctor José Monterrosa Bolaños †
 Carlos Edmundo García Herreros †
 Pedro Alejandrino Camperos †

INTERNATIONALE FEDERATIE VOOR DE BLOEMENSECTOR

» IUF «

Vakbondsrechten in de bloemensector in Colombia:
 Bijdragen aan de organisatieversterking van vakbonden, het recht op organisatie en cao-onderhandeling, verbeteren werkomstandigheden en bevorderen sociale dialoog in de bloemensector.
 Colombia

INTERNATIONALE FEDERATIE VOOR WERKNEMERS IN O.A. COMMERCIEËLE, FINANCIËLE, GRAFISCHE EN INDUSTRIËLE SECTOREN

» UNI «

Monitoren en verdedigen van (internationale) mensen- en vakbondsrechten van lidbonden van UNI in Colombia bij drie beeldbepalende multinationale bedrijven: Carrefour, Kimberly Clark en Telefónica; volledige naleving van de mondiale overeenkomsten die UNI met deze bedrijven heeft afgesloten.
 Colombia

NGO ESCUELA NACIONAL SINDICAL

» ENS «

Steun bij versterking vakbeweging - 2013
 De ENS levert de noodzakelijke informatie voor de vakcentrales CUT en CTC om campagne te voeren tegen de schending van vakbondsrechten.
 Colombia

VAKBOND VOOR HUISHOUDELIJK WERKERS

» SINTTRAHOL «

Betere vakbondsorganisatie van huishoudelijk werkers: versterking van de nationale federatie voor huishoudelijk werkers FENATRAHOP en versterking van vakbond voor huishoudelijk werkers SINTTRAHOL; ratificatie van de ILO-conventie voor huishoudelijk werkers; verandering van de wet 2786.
 Peru

VAKBONDSSCHOLINGSINSTITUUT

» IESI «

Versterken van de capaciteit van vakbondsleiders nodig voor de sociale dialoog; vakcentrale CGTP, in coördinatie met andere centrales, brengt decent work-aspecten in de dialogen in de sectoren textiel, agro-export, huishoudelijk werk en overheid.
 Peru

DE VAKBOND VOOR TEXTIEL EN CONFECTIE

» FNTP «

Afschaffing van een speciale wet die die als belangrijkste obstakel wordt gezien voor organisatie en daarmee verbetering van de omstandigheden in de kledingindustrie; versterking van de capaciteit van FNTP om vakbondsrechten te monitoren, schending aan de orde te stellen en de rechten te beschermen.
 Peru

FNV Protestbrieven

JOODS/ARABISCHE VAKBOND THE WORKERS ADVICE CENTER » WAC «

Organisatie en training van vrachtwagenchauffeurs en leraren en bijstaan van meest kwetsbare deel van de werknemers: werkloze Arabische vrouwen in de landbouw en werkloze Palestijnen in Oost-Jerusalem.

Israël

Colombia – januari

Brief aan president van Colombia. Tijdens cao-onderhandelingen van steenkoolbedrijf Cerejon worden vakbondsleiders waaronder Igor Karel Lopez en zijn familie bedreigd. Oproep aan de president om alles in het werk te stellen om hun veiligheid te garanderen en het cao-onderhandelingsproces doorgang te laten vinden met respect voor fundamentele arbeidsrechten.

Thailand – januari

Brief aan ambassadeur van Thailand met de oproep om de beschuldigingen tegen Somyot Prueksakasemsuk te laten vallen. Somyot zit in de gevangenis vanwege ‘belediging van de koning’ omdat hij redacteur was van een magazine in 2010 waar een belediging van de koning in twee artikelen te lezen zou zijn.

Colombia april

Brief aan de president van Colombia. Op 1 april hebben 92 organisaties, sociale en politieke leiders in Colombia, waaronder vakbondsleiders en mensenrechtenactivisten, bedreigingen ontvangen, waarbij de afzenders verklaarden verder te gaan dan bedreigen als ze serieus genomen zouden worden. Oproep aan de president om de veiligheid van de bedreigden te garanderen en ervoor te zorgen dat zij hun werk kunnen doen met respect voor mensen- en vakbondsrechten.

» TPAWU «

Versterking van de capaciteit van de landbouw- en plantagevakbond TPAWU in leiderschap, organisering, training.
Tanzania

VAKCENTRALE

» ZCTU «

Versterking vakbeweging: training van scholingsmedewerkers en leden bij vakbonden in vakbondsrechten; ledenwerving; mobilisatie.
Zimbabwe

VAKBOND VOOR BEVEILIGINGSPERSONEEL » ZISEGU «

Opbouw en versterking van de vakbond. Zimbabwe

LANDARBEIDERSBOND ZIMBABWE » GAPWUZ «

Organisatieversterking: organiseren en recruterende, heropzetten of vernieuwd opzetten van structuren; communicatie met de leden; belangenbehartiging en loononderhandelingen.

Ghana

Schrijfacties 2013

februari

Mexico – online / Schrijversnetwerk

Internationale solidariteitsweek voor Mexico, 18 tot 24 februari 2013. Voor opheffing van ‘gele’ vakbonden en respect voor onafhankelijke vakbonden, wedertewerkstelling van onterecht ontslagen vakbondsleiders bij PKC, Modelo (Corona), Honda en andere bedrijven. Borging van de lichamen van omgekomen mijnwerkers in 2006, aanpassing van de arbeidswet die de rechten van werknemers en vakbonden ondermijnen.

Juni

Qatar / FIFA – online / Schrijversnetwerk

Veel dodelijke ongelukken bij de bouw van de infrastructuur voor het WK voetbal 2022 in Qatar. Onmenselijke arbeidsomstandigheden waarin meest Nepalese arbeidsmigranten moeten werken. Moderne slavernij. Oproep aan de FIFA om een WK-locatie te kiezen waar de rechten van werknemers gerespecteerd worden.

Juli

Bangladesh – Urgent Action Netwerk

Arbeidsomstandigheden, veiligheid in textiel fabrieken in Bangladesh slecht. Branden in fabrieken, ingestortte gebouw Rana Plaza met 1100 doden.

Oproep aan de Bengaalse regering om de arbeidswet aan te passen zodat hij garandeert dat alle werknemers zich mogen organiseren in een vakbond en collectief onderhandelen over arbeidsvoorwaarden. Alleen met sterke vakbonden worden werknemers in staat gesteld om de recente rampen te voorkomen.

September

Honduras – Urgent Action Netwerk

Gewapende mannen probeerden om het huis binnen te dringen van Victor Crespo, de algemeen secretaris van een vakbond in Honduras. Ze bedreigden het leven van Crespo - en vluchtten pas weg toen er burens kwamen kijken.

Aandringen bij de president om Crespo met politiebescherming te beveiligen en om garanties te bieden dat werknemers de mogelijkheid hebben om hun wettelijk recht op collectief onderhandelen uit te oefenen.

December

China - Schrijversnetwerk

Wu Gui-jun wordt sinds 23 mei gevangen gehouden omdat hij betrokken was bij eenstaking. Hij heeft sindsdien geen contact mogen hebben met zijn familie. Wu Gui-jun wordt strafrechtelijk vervolgd maar zijn ‘misdaad’ was het verdedigen van de rechten van zijn collega's. Oproep aan lokale overheid om Wu Gui-jun vrij te laten en zijn -internationaal erkende- rechten te respecteren en deze rechten in overeenstemming te brengen met de wet.

Winnaar Febe Elizabeth Velásquez Vakbondsrechtenprijs 2013

Indonesische vakbondsleider Said Iqbal:

“In de afgelopen vijf jaar is Indonesië een economische macht geworden. De economische groei in ons land staat mondiaal op nummer twee, het BNP staat op de zestiende plaats, het investeringsklimaat heeft een triple A status, de schuldenlast is omlaag gegaan, het land is rijk aan grondstoffen: olie, aardgas, goud, voedsel, het oerwoud. We hebben alles in Indonesië.

“De omstandigheden van de arbeiders steken hier **schril** bij af. Het landelijk minimumloon was in 2012 zo'n honderd euro per maand. Voor voedsel, onderwijs en kleding blijft er vaak maar veertig of vijftig euro over. Sociale zekerheid is minimaal. Werknemers krijgen een ziektekostenverzekering, maar als je je baan verliest ben je dat kwijt. De vergoeding van de ziektekosten is bovendien beperkt: de eigen bijdrage is groot en veel medische kosten zijn niet meeverzekerd. Zo moet een zwangere werknemster aan extra geld komen om de verloskundige te betalen. Werknemers hebben geen pensioen. Het bedrijfsleven drijft bovendien op **16 miljoen 'flexwerkers'**: zij verdienen minder dan het minimumloon en zijn niet verzekerd.

“Als iemand veertig jaar werkt, maar hij blijft zo arm dat hij zelfs geen schoenen kan kopen, dan klopt er iets niet”

“Vijftien jaar lang heeft de vakbond tegen lage lonen en voor sociale hervormingen gestreden. En deze strijd heeft recent **belangrijke overwinningen** opgeleverd. Onlangs is een nieuwe wet omtrent de ziektekostenverzekering ondertekend: iedere Indonesiër heeft vanaf 2014 recht op onbeperkte kostenvergoeding voor alle medische behandelingen. Ook worden werkgevers verplicht om een bijdrage in de pensioenvoorzieningen van hun werknemers te betalen. Misschien nog belangrijker is dat de regering het lage-lonen-beleid heeft afgeschaft. De strategie is niet meer om de lonen zo laag mogelijk te houden. De overheid realiseert zich dat hogere lonen bijdragen aan economische groei. Sinds 2012 stegen de lonen met meer dan 40 procent! Ten slotte mogen werkgevers nog slechts in enkele sectoren gebruik maken van uitzendkrachten.

“Deze overwinningen hebben we niet zonder slag of stoot behaald. Sommige werkgevers hebben knokploegen ingezet om ons te intimideren. De politie deed niets. Stakers en activisten werden bedreigd met opsluiting. Mijn vrouw en ik ontvangen regelmatig **doodsbedreigingen**. Ik zeg altijd: God zal het lot van een groepje mensen niet veranderen, tenzij ze daar zelf moeite voor willen doen.”



FOTO: Merel Maissan

Vakbondsleider in Colombia, een gevaarlijk beroep Waar Igor Diaz gaat, gaan bodyguards mee

Waar Igor Diaz gaat, gaan gewapende bodyguards mee. Hun **kogelvrije vest** strak om het lichaam. Donkere zonnebrillen verhullen spiedende ogen. Het is geen overbodige luxe. Het is gevaarlijk: vakbondsleider zijn in Colombia. Igor Diaz is bestuurder van Sintracarbon, de vakbond van mensen die werken in de kolenmijnen in Guajira, de noordelijke punt van Colombia. Enorme vrachtwagens rijden hier af en aan. Wolken gitzwart stof waaien op wanneer gigantische grijpers de kolen op de vrachtwagens storten. Het is een van de grootste open pit kolenmijnen ter wereld. Het zwarte goud ligt hier aan de oppervlakte, zó voor het grijpen. Een deel van de kolen wordt verscheept naar Nederland.

Vorig jaar haalde Sintracarbon een **opmerkelijke overwinning**. Na een staking van 32 dagen ging werkgever Cerrejón overstag: 630 werknemers met een tijdelijk contract kwamen in vaste dienst, de gezondheidszorg voor werknemers én ex-werknemers werd geregeld en het vervoer van en naar het werk wordt verbeterd. Een klinkende overwinning voor de bond. Maar Igor Diaz betaalde een hoge prijs. Direct na de staking moest hij zijn huis verlaten. Er waren concrete aanwijzingen dat hij en zijn gezin hun leven niet zeker waren. Diaz: "We zijn bang, dat is waar. Iedere dag als we thuiskomen, denken we: **dit hebben we overleefd**. Maar we moeten wel doorgaan."

Colombia is een gewelddadig land. Dat treft ook vakbondsleiders. In 2013 werden 27 vakbondsleiders slachtoffer van geweld. Geweld en bedreigingen zijn onderdeel van de onderhandelingsstrategie in Colombia. Door activisten te bedreigen – en zo nu en dan iemand om te leggen – kunnen plaatselijke machthebbers, ondernemers en politici hun positie handhaven. Mensen die lastig zijn

wordt het zwijgen opgelegd. Huurmoordenaars – de beruchte sicario's – kosten een schijntje. Voor een paar honderd dollar ben je van een tegenstander verlost.

Igor Diaz is een Working Class Hero. Je bent een held als je met gevaar voor eigen leven het opneemt voor anderen. En doorzet, óók als het moeilijk wordt. Maar meer dan held is Diaz ook een **charismatisch én pragmatisch vakbondsleider**, wars van het haantjesgedrag dat veel vakbondsleiders-oude-stijl in Latijns-Amerika tentoonspreiden. Diaz vertelt het eerlijke verhaal, zonder ideologische scherpslijperij. Daarmee haalt hij concrete resultaten binnen voor zijn collega's. Ook werkgevers waarderen dat steeds meer, ze weten wat ze aan Diaz hebben.



FOTO: Ruth Vermeulen

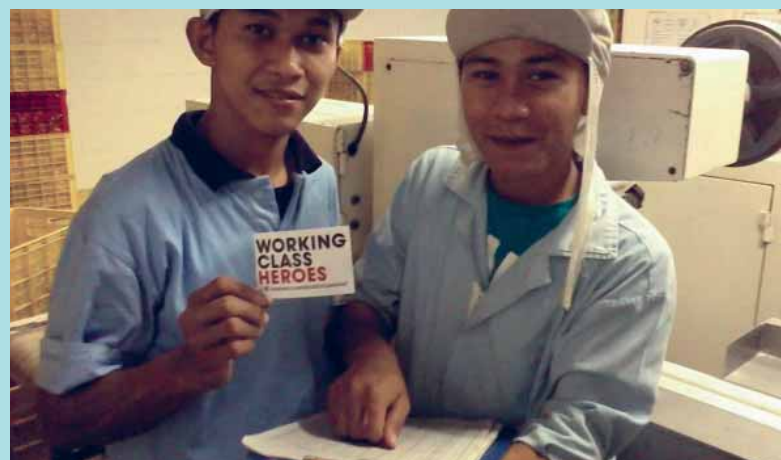
Documentaire over Working Class Heroes

Colombia en Indonesië zijn snelle groeiers: het nationaal inkomen neemt toe, de gemiddelde welvaart stijgt. Goed nieuws. Het groeimodel is echter vaak gebaseerd op lage lonen en op slechte arbeidsomstandigheden. De belangen van werknemers en fundamentele arbeidsnormen worden maar al te makkelijk vergeten. Een nieuwe generatie vakbondsleiders slaagt erin om het recht op organisatie en collectief onderhandelen op de agenda te zetten. Niet zelden ten koste van grote persoonlijke offers.



FOTO: Rebke Klokke

De documentaire Working Class Heroes portretteert Said Iqbal uit Indonesië en Igor Diaz uit Colombia: vakbondsleiders nieuwe stijl. Working Class Heroes is gemaakt door filmers Huub Ruijgrok en Arno van Beest, in samenwerking met FNV Mondiaal, mei 2013.





Facebookactie Working Class Heroes

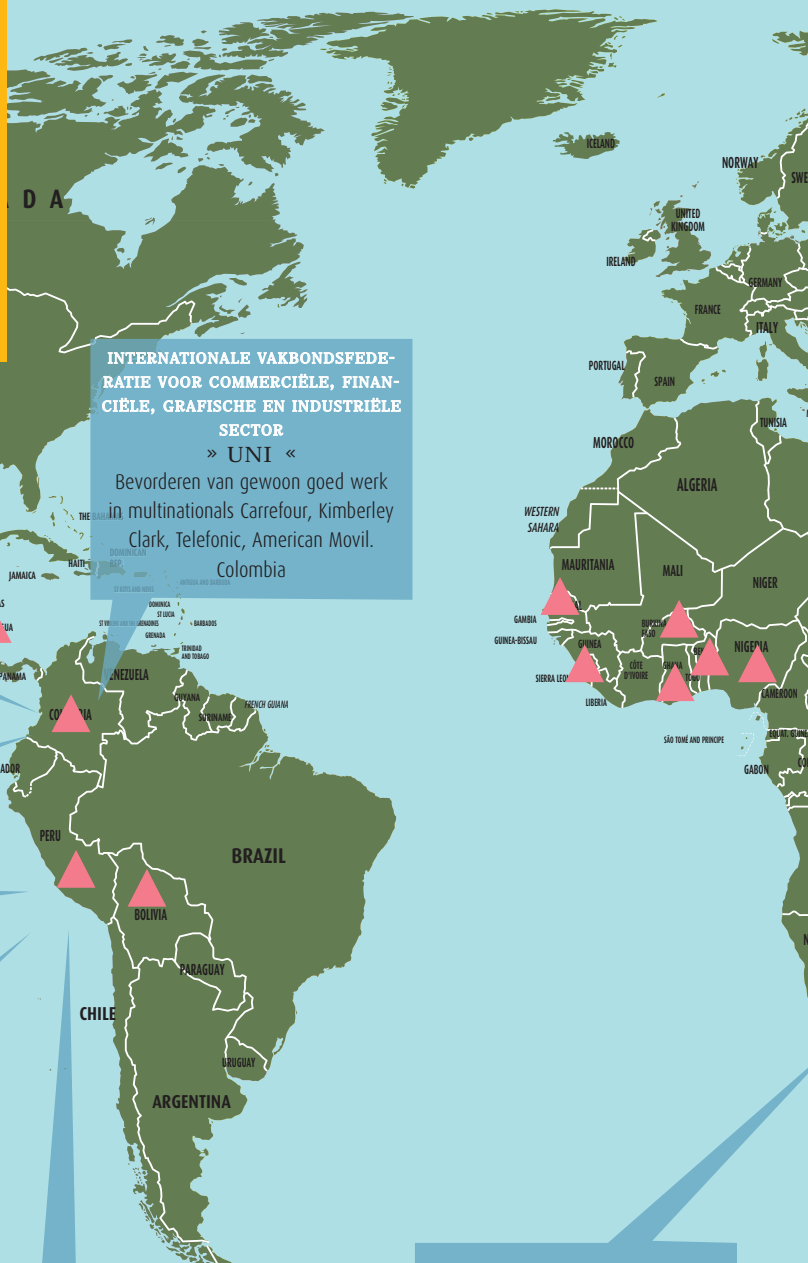
Filmmaker Huub Ruijgrok en FNV Mondiaal startten een fotowedstrijd via de Facebookpagina Workingclassheroesdocumentary voor de beste foto die mensen van zichzelf of met collega's op het werk maken met het bordje Working Class Heroes.

Vooral in Indonesië werden vele foto's geüpload. Op deze pagina staat een kleine selectie van foto's uit Indonesië en Colombia.

Onzeker werk ('precarious work') is mondiaal een trend. Veel mensen werken in een situatie waarin ze te weinig verdienen om in hun dagelijkse levensonderhoud te voorzien, zonder een fatsoenlijk contract, uitzicht op vast werk, sociale zekerheid en zonder rechten om zich te organiseren. Vaste banen worden omgezet in onzeker werk, mensen worden gedwongen voor zichzelf te gaan werken en komen in de informele economie terecht. Hoe dan ook: onzeker werk ondermijnt fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en vakbondsorganisatie en daarmee de mogelijkheid voor mensen om een toekomst op te bouwen. FNV steunt projecten waarin vakbonden en arbeids-ngo's zich inzetten om meer zekerheid te creëren voor werkenden. Op deze wereldkaart staat een selectie van de projecten die FNV Mondiaal steunde in 2013 met als belangrijkste thema 'meer zekerheid in werk en inkomen' voor mensen in kwetsbaar werk.

ONZEKER WERK

FNV MONDIAAL



INTERNATIONALE VAKBONDSFEDERATIE VOOR MIJN-, ENERGIE- EN MAAKINDUSTRIE
 » INDUSTRIALL «
 Vakbonden versterken om de praktijk van uitbesteden van werk te veranderen of af te schaffen.
 Colombia

INTERNATIONALE VAKBONDSFEDERATIE VOOR COMMERCIELE, FINANCIËLE, GRAFISCHE EN INDUSTRIËLE SECTOR
 » UNI «
 Bevorderen van gewoon goed werk in multinationals Carrefour, Kimberley Clark, Telefonica, American Movil.
 Colombia

INTERNATIONALE VAKBONDSFEDERATIE VOOR TRANSPORTSECTOR
 » ITF «
 Werknemers in Latijns-Amerikaanse luchtvaartindustrie organiseren, cao-onderhandelingen, verbeteren arbeidsomstandigheden en sociale dialoog.
 Peru en Colombia

ONDERZOEKSIJNSTITUUT
 » PLADES «
 Steun aan organisaties van informeel werkenden. Helpen in het voeren van lobby- en dialoogactiviteiten om voor hun rechten en gewoon goed werk op te komen.
 Peru

VAKBOND VOOR HUISHOUDELIJK MEDEWERKERS
 » SINTRAHOL «
 Training in professionele, persoonlijke en communicatieve vaardigheden van huishoudelijk medewerkers, arbeidscholing voor leden van SINTRAHOL.
 Peru

WORKERS WORLD MEDIA PRODUCTIONS
 Jongeren, vrouwen, vakbonden trainen via *labour community radio* in media- en organisatievaardigheden om hun gemeenschappen te mobiliseren voor rechten en gewoon goed werk.
 Zuid-Afrika

▲ = alle landen waarin de projecten uitgevoerd worden.
 Op de wereldkaart is een selectie van deze projecten beschreven.



INTERNATIONALE VAKBONDS-FEDERATIE VOOR DE BOUW- EN HOUTSECTOR
» BWI «

Verbetering leef- en arbeidsomstandigheden van arbeidsmigranten in Azië. O.a. voorlichting in Nepal aan arbeidsmigranten die naar Qatar gaan om te werken.

INTERNATIONALE VAKBONDS-FEDERATIE VOOR DE BOUW- EN HOUTSECTOR
» BWI «

arbeidsrechten in projecten van de Asia Development Bank. India, Nepal, Pakistan, Bangladesh

VAKBONDSFEDERATIE VOOR DE MIJN-, ENERGIE- EN MAAKSECTOR
» INDUSTRIALL «

Verbetering arbeidsomstandigheden van scheepsslopers.
India, Bangladesh

ARBEIDS-NGO

» OSHE «

Organisatie van vuilnisrapers en hen bewust maken van veiligheid en gezondheid.
Bangladesh

ARBEIDS-NGO

» SAVE «

Verbeteren van arbeidsrechten van kledingarbeiders, bestrijding gebonden arbeid door meisjes.
India

INTERNATIONALE VAKBONDS-FEDERATIE VOOR DE BOUW- EN HOUTSECTOR
» BWI «

Vakbondsorganisatie en -actie in bouwen en infrastructuurprojecten in Oost-Afrika voor gewoon goed werk. Monitoren (inter)nationale overeenkomsten, rechten werknemers in Kenia, Tanzania, Oeganda, Rwanda

» VAKCENTRALE KSPI «

Bereiken decent work, sociale zekerheid, gelijkheid mannen en vrouwen en uitvoering van de wet op outsourcing.
Indonesië

ONDERZOEKSINSTITUUT IN ZIMBABWE
» LEDRIZ «

Onderzoek naar de deregulering en flexibilisering van werk en het voorkomen van onzeker werk.
Benin, Ghana, Kenia, Malawi, Nigeria, Oeganda, Tanzania, Zambia, Zimbabwe, Zuid-Afrika.

» UNIVERSITY «
OF WESTERN CAPE

Onderzoek naar regulering van onzeker werk, een betere arbeidswetgeving en regelgeving. Zuid-Afrika.

WERELDWIJD
(in 15 landen)

INTERNATIONALE VAKBONDSFEDERATIE VOOR HUISHOUDELIJK MEDEWERKERS
» IUF «

Huishoudelijk medewerkers claimen hun rechten en positie.

WERELDWIJD
(in 23 landen)

INTERNATIONALE ALLIANTIE VOOR STRAATVERKOPERS

» STREETNET «

INTERNATIONAL
Betere arbeidsvoorwaarden en meer zekerheid in werk voor straatverkopers.

Bouwputten in India

Hoe de Asian Development Bank de ogen sluit

In de bouwputten voor de nieuwe metrolijn in de stad Bangalore in India werken **vijfduizend arbeiders**, veelal binnenlandse arbeidsmigranten. Duizenden kilometers van huis zijn zij gehuisvest in armoedige onderkomens. Ze maken dagen van twaalf tot wel zestien uur en ook 's nachts wordt er doorgewerkt. Hun arbeidsomstandigheden zijn beroerd. Groeifomeen India investeert royaal in infrastructurele projecten. De aanleg van spoorwegen, havens en elektriciteitscentrales creëert werkgelegenheid en komt het ondernemersklimaat ten goede, zo dicteert de moderne ontwikkelingsgedachte. Volgens diezelfde gedachte is een metro goed voor de mobiliteit van de armen: het vergroot hun kansen om geld te verdienen.

De bouw van de metro in de Indiase deelstaat Karnataka wordt grotendeels bekostigd door de Asian Development Bank (ADB). Des te ironischer is het dat er met de arbeidsomstandigheden zoveel mis is. De ADB heeft zich gecommitteerd aan de **Core Labour Standards van de ILO**, maar in de praktijk schuift het toezicht op de naleving hiervan graag af op de lokale overheid of de aannemers. FNV Mondiaal en haar lokale partners kozen ervoor de aandacht strategisch te richten op de ADB: een ontwikkelingsbank zou toch zeker open staan voor klachten over arbeids- en vakbondsrechtenschendingen? Bovendien gaat het om projecten met duizenden werknemers: daar is dus veel te winnen.

En winst is er nu. De Indiase regering heeft in juli 2013 de **bouwvergunningen van vier grote aannemers ingetrokken** omdat deze zich schuldig maakten aan schendingen van zowel de strikte Indiase arbeidswet als de internationale arbeidsrechten. Indiase vakbonden, gesteund door internationale sectorbonden en FNV, bezochten de bouwplaatsen voor de aanleg van de metro en documenteerden talloze gebreken: betaling onder het minimumloon, geen betaling van overwerk, intimidatie van vakbonden, geen naleving van het veiligheidsbeleid en inzet van kinderarbeid. Dit onderzoek leverde de belangrijke bewijslast voor de **historische uitspraak** van de Indiase regering om de bouwvergunningen in te trekken. De bedrijven zijn inmiddels wel tegen de uitspraak in hoger beroep gegaan.

In Nederland is het onderzoeksrapport aangeboden aan minister Ploumen van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. **Nederland is donor en aandeelhouder** van de ADB en daarmee is dit een uitgelezen kans om activiteiten in India aan te vullen met lobby in eigen land. Opnieuw niet zonder succes: de Nederlandse delegatie heeft op voorpraak van Ploumen op de aandeelhoudersvergadering van de ADB in mei 2013 kritische vragen gesteld over de naleving van arbeidsrechten in door de ADB gefinancierde projecten. Ook heeft het de eis van de Indiase vakbondsdelegatie gesteund om een *labour desk* in te stellen binnen de ADB, om zo klachtenbehandeling en monitoring te verbeteren.



FOTO: Corbis/Hollandse Hoogte



FOTO: Corbis/Hollandse Hoogte

WK-voetbal 2022

Vierduizend lege plekken in de stadions van Qatar

We kunnen ons er nu al op verheugen: het WK-voetbal in Qatar in 2022. Zal de Nederlandse droom – wereldkampioen worden – eindelijk uitkomen? In Qatar zelf is men al druk bezig: wegen worden aangelegd, stadions gebouwd, de hotelcapaciteit vergroot; **het is één grote bouwput**. En zoals meestal in de olierijke Golfstaten wordt het uitvoerende werk gedaan door arbeiders uit andere landen: India, Bangladesh, Pakistan en vooral Nepal. Voor de internationale bouw- en houtbond (BWI) betekent zo'n situatie alle hens aan dek. In zo'n bouw *hotspot*, met grote inzet van migranten, worden arbeidsrechten maar al te vaak vergeten.

Zo ook in Qatar. **In 2013 kwamen al 185 Nepalese migranten om het leven** tijdens de bouwwerkzaamheden voor het WK 2022. Maar het is niet alleen gevaarlijk om als migrant in Qatar aan het werk te zijn, ook je vrijheid wordt je afgenomen. Het merendeel van de arbeiders moet bij aankomst het paspoort inleveren: ze kunnen niet meer gaan of staan waar ze willen. De Nederlandse Janna Mud, die in 2013 namens FNV Bouw de WK-werkzaamheden in Qatar bezocht, vond het woord **'slavernij'** op z'n plaats voor deze situatie.

Qatar kent geen vrije vakbond, dus de BWI moet, met steun van FNV Mondiaal, **omwegen bewandelen om de migranten te organiseren**. Vaak gebeurt dat door de migranten reeds in eigen land te benaderen en te informeren over hun rechten. Arbeiders krijgen een speciaal SMS-nummer waarop ze alarm kunnen slaan als hun rechten geschonden worden of wanneer ze gevaar lopen. Ook recruteert BWI, in samenwerking met bonden van herkomstlanden, arbeiders die – undercover – hun collega's proberen te organiseren en te laten opkomen voor hun rechten. Het is gevaarlijk vakbondswerk, met veel beperkingen.

En naast deze opbouw van onderop is er ook druk van buitenaf nodig. De internationale vakbondsfederatie ITUC probeert er bij de wereldvoetbalbond FIFA op aan te dringen dat de FIFA gastland Qatar onder druk zet om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. De vrees is dat, als er niets gebeurt, de bouw voor het WK in totaal aan vierduizend arbeiders het leven zal kosten. Ton Heerts, voorzitter FNV: **"Als wij hier niet tegen optreden, dan kunnen we straks symbolisch een vak van vierduizend plaatsen in het stadion leeg houden** ter nagedachtenis aan de mensen die het leven lieten bij de bouw. Zover laten wij het niet komen toch?"



Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) door bedrijven betekent voor de FNV dat ze zich minimaal houden aan de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie ILO: de vrijheid van werknemers om zich te organiseren en om te onderhandelen over arbeidsvoorwaarden, geen kinderarbeid, geen dwangarbeid, geen discriminatie. Maar ook bijvoorbeeld het betalen van een leefbaar loon is essentieel in vele landen. FNV spreekt bedrijven aan op hun sociale beleid en ondersteunt vakbonden in het onderhandelen met bedrijven. Op deze wereldkaart staan de projecten die FNV Mondiaal in 2013 steunde en die voor een belangrijk deel met MVO door bedrijven te maken hebben. Ook in Nederland zet FNV zich in voor MVO.

MVO

FNV MONDIAAL

INTERNATIONALE VAKBONDSFEDERATIE VOOR COMMERCIELE, FINANCIËLE, GRAFISCHE EN INDUSTRIËLE SECTOREN
» UNI «
UNI Network International
Het monitoren van een aantal bedrijven op naleving vakbondsrechten, (internationale) campagne voeren tegen deze bedrijven in geval van schending zodat ze hun gedrag aanpassen. Bevorderen van Decent Work in een aantal multinationals zoals Carrefour, Kimberley Clark and Telefonic en American Movil.
Colombia

» FNV BONDGENOTEN «
VAKBONDS-NGO
» TIE «
Uitwisseling (kennis, solidariteit) tussen kaderleden uit de cacaoverwerkende industrie in Nederland en Ghana

» FNV BONDGENOTEN «
EN DE FÉDÉRATION NATIONALE DU SECTEUR AGRICOLE IN MAROKKO
» UMT «
Scholingsproject voor kaderleden van Landbouwwakbond FNSA-UMT; opbouw sociale dialoog, scholing over veilige arbeidsomstandigheden in Marokko

INTERNATIONALE VAKBONDSFEDERATIE VOOR DE BLOEMENSECTOR
» IUF «
Vakbondsrechten in de bloemensector: bijdragen aan de organisatieversterking van vakbonden, het recht op organisatie en cao-onderhandeling, verbeteren van werkomstandigheden en bevorderen van sociale dialoog.
Colombia

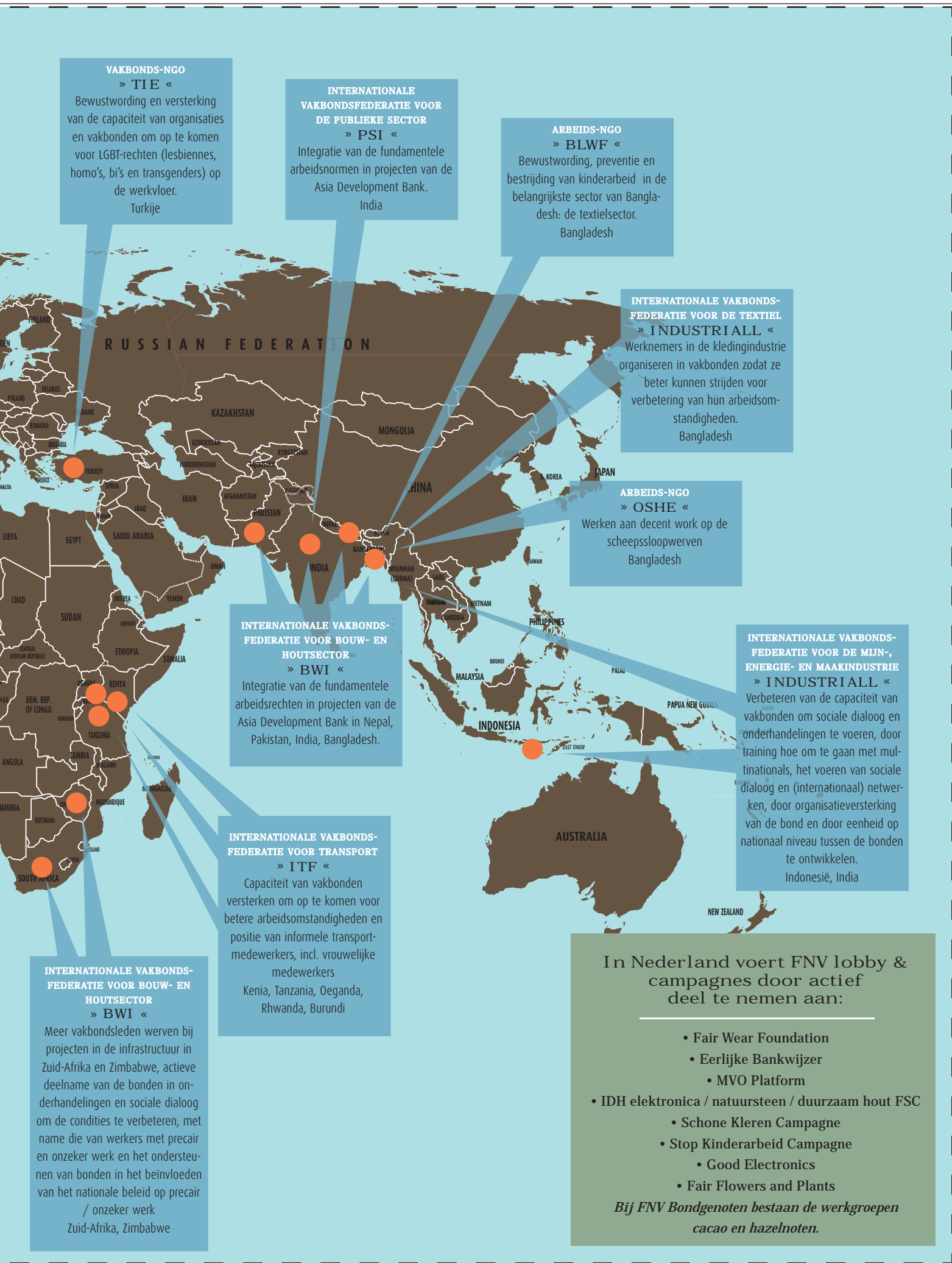
INTERNATIONALE VAKBONDSFEDERATIE VOOR DE TRANSPORT
» ITF «
Voor werknemers in de Latijns-Amerikaanse luchtvaartindustrie: ontwikkelen van vakbonden, recht op organisatie en cao-onderhandelingen, verbeteren van werkomstandigheden in de luchtvaart, bevorderen van de sociale dialoog, bevorderen van solidariteit tussen de werknemers in de Latijns-Amerikaanse luchtvaartindustrie.
Colombia en Peru

VAKBONDSFEDERATIE VOOR KLEDINGARBEIDERS
» FNTTP «
Versterken van de capaciteit om arbeidsrechten in de textiel- en kledingsector te bewaken, te beschermen en in geval van schending ongedaan te maken.
Peru

LANDBOUWVAKBOND
» GAWU «
Ontwikkeling van kinderarbeidvrije zones in plattelandsgemeenschappen.
Ghana

VAKBONDS-NGO
» TIE «
Zelforganisatie van werknemers in Nederland en Brazilië bij DAF (Paccar) door uitwisseling van kennis over en ervaring in vakbondswerk en vakbondsopbouw.
Nederland en Brazilië





**VAKBONDS-NGO
» TIE «**

Bewustwording en versterking van de capaciteit van organisaties en vakbonden om op te komen voor LGBT-rechten (lesbiennes, homo's, bi's en transgenders) op de werkvloer.
Turkije

**INTERNATIONALE
VAKBONDSFEDERATIE VOOR
DE PUBLIEKE SECTOR
» PSI «**

Integratie van de fundamentele arbeidsnormen in projecten van de Asia Development Bank.
India

**ARBEIDS-NGO
» BLWF «**

Bewustwording, preventie en bestrijding van kinderarbeid in de belangrijkste sector van Bangladesh: de textielsector.
Bangladesh

**INTERNATIONALE VAKBONDS-
FEDERATIE VOOR DE TEXTIEL
» INDUSTRIALL «**

Werknemers in de kledingindustrie organiseren in vakbonden zodat ze beter kunnen strijden voor verbetering van hun arbeidsomstandigheden.
Bangladesh

**ARBEIDS-NGO
» OSHE «**

Werken aan decent work op de scheepssloopwerven
Bangladesh

**INTERNATIONALE VAKBONDS-
FEDERATIE VOOR BOUW- EN
HOUTSECTOR
» BWI «**

Integratie van de fundamentele arbeidsrechten in projecten van de Asia Development Bank in Nepal, Pakistan, India, Bangladesh.

**INTERNATIONALE VAKBONDS-
FEDERATIE VOOR DE MIJN-,
ENERGIE- EN MAAKINDUSTRIE
» INDUSTRIALL «**

Verbeteren van de capaciteit van vakbonden om sociale dialoog en onderhandelingen te voeren, door training hoe om te gaan met multinationals, het voeren van sociale dialoog en (internationaal) netwerken, door organisatieversterking van de bond en door eenheid op nationaal niveau tussen de bonden te ontwikkelen.
Indonesië, India

**INTERNATIONALE VAKBONDS-
FEDERATIE VOOR TRANSPORT
» ITF «**

Capaciteit van vakbonden versterken om op te komen voor betere arbeidsomstandigheden en positie van informele transportmedewerkers, incl. vrouwelijke medewerkers
Kenia, Tanzania, Oeganda, Rhwanda, Burundi

**INTERNATIONALE VAKBONDS-
FEDERATIE VOOR BOUW- EN
HOUTSECTOR
» BWI «**

Meer vakbondsleden werven bij projecten in de infrastructuur in Zuid-Afrika en Zimbabwe, actieve deelname van de bonden in onderhandelingen en sociale dialoog om de condities te verbeteren, met name die van werkers met precair en onzeker werk en het ondersteunen van bonden in het beïnvloeden van het nationale beleid op precair / onzeker werk
Zuid-Afrika, Zimbabwe

In Nederland voert FNV lobby & campagnes door actief deel te nemen aan:

- Fair Wear Foundation
- Eerlijke Bankwijzer
- MVO Platform
- IDH elektronica / natuursteen / duurzaam hout FSC
- Schone Kleren Campagne
- Stop Kinderarbeid Campagne
- Good Electronics
- Fair Flowers and Plants

Bij FNV Bondgenoten bestaan de werkgroepen cacao en hazelnoten.

Amerikaanse kledinggiganten op de bres 'Made in Peru'

Het 'Made in Peru'-label mag in Europa niet heel bekend zijn, in Amerika is het dat wel. Peru levert jaarlijks voor 750 miljoen dollar kleding en kwaliteitsstoffen aan de Verenigde Staten. Maar de arbeidsomstandigheden in de textielsector, waar 75 procent vrouwen werken, zijn zeer slecht. **Boosdoener is de 'wet voor niet-traditionele export' uit 1978**, die ooit tot doel had de Peruaanse economie uit het slop te trekken. Peru is al jaren een van de snelst groeiende economieën ter wereld, maar de achterhaalde wet betekent dat werknemers nog steeds genoeg moeten nemen met tijdelijke contracten voor vaak maar dertig dagen.



FOTO: FNTP

De wet, die van de hele textielsector een spreekwoordelijke vrijhandelszone maakt, is tevens een effectief obstakel voor de organisatie van werknemers. Lid worden van de vakbond betekent namelijk negen van de tien keer: einde contractverlenging. FNV Mondiaal ondersteunt sinds 2009 de FNTP, de vakfederatie voor de textielsector. Het is een **kleine maar zeer dynamische vakbond**, die vaardig gebruik maakt van haar allianties met de internationale sectorbond IndustriALL en het Maquila Solidarity Network, een Amerikaans-Canadese campagneorganisatie. Lobby tegen de vermaledijde wet is een van de belangrijkste activiteiten. Er is zelfs een nieuw wetsvoorstel geschreven, maar de behandeling hiervan in het Congres wordt telkens bewust vertraagd. En daarom heeft de FNTP zich ook op de afnemers van hun werk gericht: tijdens twee seminars heeft de vakbond vooraanstaande Amerikaanse kledingmerken ingelicht over de arbeidsrechtenschendingen die het gevolg zijn van de wet.

En dat heeft geleid tot een wel heel **opmerkelijke opsteker**: Amerikaanse kledinggiganten hebben een brief geschreven aan de Peruaanse president met het verzoek tot aanpassing van de omstreden wet. Deze vormt, zo betogen ze, een obstakel voor fatsoenlijke toepassing van hun MVO-gedragscodes. Fabrikanten en werkgevers in Peru waren furieus. Intrekking van de wet zou volgens hen de textielindustrie de das om doen – een onwaarschijnlijke bewering over een van de meest winstgevendende exportsectoren van het land. De FNTP zet door: intrekking van de wet is haar einddoel. Het was ook een verkiezingsbelofte van de huidige president. Helaas voor de vakbonden is de nieuwe wind die hij beloofde nog nauwelijks gaan waaien.



Textiel in Bangladesh

Na de ramp het akkoord

In de hoofdstad Dhaka struikel je erover: de fabrieken en ateliers waar tegen de laagste lonen ter wereld kleding wordt gemaakt. De textielindustrie in Bangladesh is de laatste jaren explosief gegroeid en verantwoordelijk voor 80 procent van de exportinkomsten van het straatarme land. Omdat op kleding uit Bangladesh in Europa 14 procent minder invoerheffingen betaald worden – dat betekent dus 14 procent meer winst – wordt bedrijvigheid vanuit andere lage-lonenlanden in rap tempo verplaatst naar Bangladesh in de welbekende *race to the bottom*. De arbeidsomstandigheden waren al structureel slecht. De snelle groei heeft geleid tot het haastig bouwen van onveilige fabrieken waar bedrijfsongevallen aan de orde van de dag zijn. **Zeker 3,5 miljoen veelal vrouwelijke werknemers zijn voor hun schamele inkomen afhankelijk van de kledingindustrie.**

FNV Mondiaal steunt sinds 1996 vakbonden in de kledingindustrie in Bangladesh. Het is er voor hen heel lastig opereren. De vakbondsvrijheid is uitermate gering en de bonden zijn versnipperd, terwijl de werkgevers juist sterk politiek gelieerd zijn. Veel kledingproductie vindt plaats in Export Processing Zones, waar vakbonden überhaupt niet zijn toegestaan. Toch hebben de bonden recent een **bescheiden overwinning geboekt**: het minimumloon in de industrie is verhoogd van 34 naar 50 euro per maand.

Internationale kledingmerken dragen mede de verantwoordelijkheid voor de erbarmelijke werkomstandigheden in Bangladesh. Er was een afschuwelijk drama nodig – ruim 1100 doden bij de instorting van het Rana Plaza complex in april 2013 – om hen in beweging te krijgen. Al jaren werkten de internationale sectorbond IndustriALL, partner van FNV Mondiaal, en de Clean Clothes Campaign aan het **Fire and Building Safety Accord** voor Bangladesh. Maar de grote kledingmerken wilden niet tekenen. Tot 'Rana'. In het afgelopen jaar hebben meer dan 150 internationale merken en retailers, en ook lokale en internationale bonden het Akkoord ondertekend. Het gaat hier, en dat is uitzonderlijk, om een dwingend en juridisch bindend akkoord. De andere grote winst is de nauwe betrokkenheid van de vakbond, want dat is de enige manier om verbeteringen in de werkomstandigheden en rechten van textielarbeiders institutioneel en duurzaam te verankeren.

Het werk van FNV Mondiaal

PROJECTEN

FNV Mondiaal is onderdeel van Nederlands grootste werknemersorganisatie, de FNV. FNV Mondiaal geeft directe steun aan democratische vakbonden en aanverwante organisaties in Afrika, Azië, Latijns-Amerika, Midden- en Oost-Europa en het Midden-Oosten in de vorm van een financiële bijdrage aan projecten. FNV Mondiaal sluit aan bij initiatieven en projecten van de internationale vakbondsorganisaties, zoals de International Trade Union Confederation of de Global Union Federations (de internationaal georganiseerde sectorale bonden) en financiert projecten van individuele vakbonden en arbeidngo's. Jaarlijks steunt FNV Mondiaal tussen de 150 en 200 projecten.

FINANCIËLE MIDDELEN

De financiële middelen hiervoor komen voor het grootste deel van het ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het Vakbondsmedefinancieringsprogramma. Daarnaast ontvangt FNV Mondiaal financiële bijdragen van de FNV-bonden. Een aantal FNV-bonden heeft een eigen solidariteitsfonds. Deze fondsen worden door FNV Mondiaal beheerd.

LOBBY & CAMPAGNES

FNV Mondiaal geeft collega's in ontwikkelingslanden een stem in Nederland. Door voorlichting te geven, acties te organiseren en te lobbyen in Den Haag. FNV Mondiaal is onder meer actief in de campagne 'Stop Kinderarbeid. School, de beste werkplaats', in de Fair Wear Foundation, de Eerlijke Bankwijzer en Initiatief Duurzame Handel (IDH). De vrijwilligers van de Werkgroep FNV Mondiaal Noord zorgen in het noorden des lands voor verspreiding van FNV Mondiaal-materiaal en -acties.

SAMENWERKING MET FNV-BONDEN

Ook de bij de FNV aangesloten vakbonden zijn betrokken bij het solidariteitswerk van de FNV. FNV Bondgenoten, Abvakabo FNV, FNV Bouw, en de Algemene Onderwijsbond (AOB) zijn in hun sector actief in de ondersteuning van collega's in ontwikkelings- en transitielanden. Door solidariteitsafspraken te maken met bedrijven, waarbij een bedrag gereserveerd wordt voor een vakbondsproject in een ontwikkelingsland, onderhandelen de bonden ook collectief voor collega's wereldwijd. En hierbij werken ze nauw samen met FNV Mondiaal.

EERLIJKE GROEI VIA DECENT WORK DOOR VAKBEWEGING

FNV Mondiaal staat voor een eerlijke, rechtvaardige en duurzame verdeling van inkomen en groei. Een van de manieren dit te bereiken is om te stimuleren dat alle werkende mensen decent work - fatsoenlijk werk - hebben. In het kort: decent work levert een eerlijk inkomen op en veiligheid en gezondheid op de werkplaats, het geeft sociale bescherming, en vrijheid aan mensen om zich te organiseren en te participeren in sociale dialoog. Decent work omvat mensenrechten en sociale rechten, allen internationaal vastgelegd.

De (internationale) vakbeweging, met al haar leden op de werkvloer, is als geen andere organisatie in staat om op verschillende niveaus aan decent work te werken: op landelijk niveau (wetgeving), internationaal niveau (*framework agreements* met multinationals) als op de werkvloer (cao's). FNV Mondiaal stelt vakbonden in ontwikkelingslanden in staat om dat in hun land en in hun context te doen. Vakbonden zijn vaak een van de weinige ledenorganisaties, ze zijn onderdeel van een sociale beweging en kunnen partner zijn in een sociale dialoog.

Het programma van FNV Mondiaal in 2013 - 2016 bestaat uit drie onderdelen:

STRONGER UNIONS - BETTER WORK - BETTER LIFE

Vakbonden en arbeids-ngo's hebben een waarneembare bijdrage geleverd aan een meer eerlijke verdeling van inkomen en welvaart, met decent work, gelijke rechten en de zekerheid om in eigen levensonderhoud te kunnen voorzien voor iedereen. Dit programma wordt uitgevoerd in negen landen: Ghana, Zimbabwe, Zuid-Afrika, Bangladesh, China (wordt afgebouwd), India (wordt afgebouwd), Indonesië, Colombia, Peru en in een aantal landen in Oost-Afrika: Kenia, Rwanda, Tanzania, Oeganda, Burundi.

GLOBAL DECENT WORK PROGRAMME

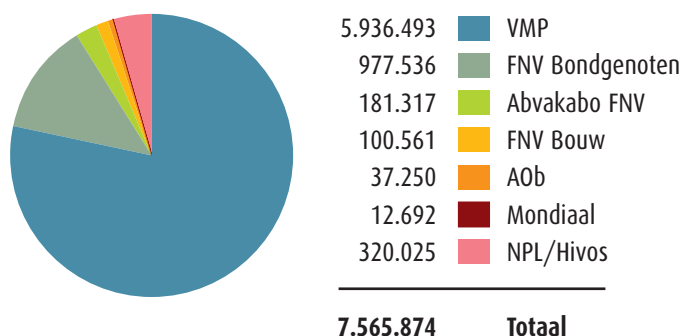
De focus in dit programma is decent work en vaste banen bij bedrijven en organisaties in de private en publieke sectoren. Dit programma wordt uitgevoerd in landen die op de PSD-landenlijst van het ministerie van Buitenlandse Zaken staan.

UNION2UNION

In dit onderdeel linkt FNV Mondiaal FNV-bonden in Nederland aan vakbonden in partnerlanden via kennisuitwisseling, solidariteitscampagnes en lobby over onderwerpen als leefbaar loon, capaciteitsontwikkeling van de vakbond, decent work, informele economie en gelijke kansen en rechten voor mannen en vrouwen. Er wordt gekeken naar overeenkomsten op de vakbondsagenda aan beide kanten.

Feiten en Cijfers

Totaal bestedingen van projectgelden per fonds



Bestedingen VMP-projectgelden in programmalanden

	Progr 1	progr 2	Totaal
Bangladesh	335.052	38.598	373.650
China	292.396	1.376	293.772
Colombia	898.543	58.034	956.577
India	499.921	65.978	565.899
Indonesia	640.435	28.208	668.643
Ghana	222.550	30.315	252.865
Peru	621.919	45.634	667.553
Zimbabwe	328.737	48.901	377.638
Zuid-Afrika	818.096	41.186	859.282
Kenia	96.226	38.262	134.488
Uganda	94.470	16.322	110.792
Tanzania	121.642	22.532	144.174
Rwanda	54.450	1.204	55.654
Burundi	18.317	18.432	36.749

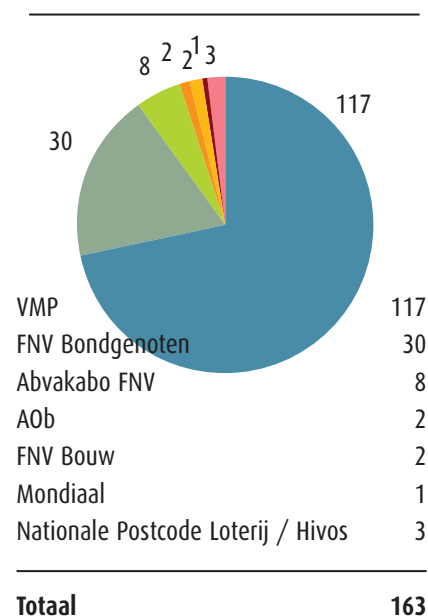
Totaal 5.042.754 454.982 5.497.736

Van de VMP-projectgelden is 93% in de programmalanden besteed

Bestedingen overige projectgelden in programmalanden

FNV Bondg.	Abvakabo	FNV Bouw	AOb	Mondiaal	NPL/Hivos*	Totaal
49.528						49.528
179.630	36.793	52.672				269.096
26.078	2.240			12.692		246.207
133.012	47.784				217.889	180.796
	2.240					2.240
	2.240					2.240
87.144					4.925	4.925
						87.144
						0
						0
475.393	91.297	52.672	0	12.692	222.814	854.868

Aantallen projecten per fonds waar betalingen op zijn gedaan



Van de Bondsfondsen wordt 47% van de projectgelden in de programmalanden besteed

Van het fonds Mondiaal is 100% in programmalanden besteed

Van Nationale Postcode Loterij / Hivos is 70% in de programmalanden besteed

*Nationale Postcode Loterij/Hivos: programma tegen kinderarbeid: "Omars droom".

Verdeling per regio

Verdeling per regio

	Afrika	Latijns-Amerika	Azië	Oost-Europa	Wereldwijd	Totaal
VMP	2.169.781	1.655.261	2.106.451	5.000		5.936.493
FNV Bondgenoten	366.062	163.073	409.140	31.799	7.463	977.536
Abvakabo FNV	66.857	33.567	64.893		16.000	181.317
AOb	29.500	7.750	86.348		14.213	37.250
Bouw						100.561
Mondiaal		12.692				12.692
NPL / Hivos	320.025					320.025
Totaal	2.952.225	1.872.343	2.666.832	36.799	37.676	7.565.874

De visie van FNV Mondiaal

Een wereld die mensen- en arbeidsrechten beschermt en respecteert en deze rechten in geval van schending herstelt, door een effectieve, sociale dialoog tussen sociale partners en/of staten en instituten, waardoor een meer rechtvaardige en eerlijke verdeling van welvaart en inkomen gewaarborgd wordt.

» missie « FNV Mondiaal

FNV Mondiaal draagt bij aan economische groei waarvan iedereen profiteert en die leidt tot een eerlijker verdeling van inkomsten en welvaart.

FNV Mondiaal doet dat door democratische, representatieve en onafhankelijke vakbonden en arbeidsorganisaties in staat te stellen om gewoon goed werk en bestaanszekerheid voor iedereen te bevorderen.

Colofon

FNV Mondiaal
Postbus 8456
1005 AL Amsterdam
T 020 581 64 87
F 020 581 63 41
E fnvmondiaal@vc.fnv.nl
I www.fnvmondiaal.nl
twitter.com/FNVMondiaal

Bankrekeningnummer
FNV Solidariteitsfonds
IBAN: NL87INGB 0000 136000
FNV Mondiaal heeft de ANBI-status

Uitgever: Stichting FNV Pers
Productie: FNV Mondiaal
Redactie: Marjan Brunner

Teksten: Roeland Muskens en Ellen Lammers, Wereld in Woorden
Eindredactie: Astrid van Unen, U-producties
Fotografie: Ruth Vermeulen, China Labour Bulletin, Corrie Roeper, Trudy Kerperien, Mario van de Luijngaarden, Corbis/Hollandse Hoogte, Brenda Born, Huub Ruijgrok, Merel Maissan, Rebke Klokke, ITUC, FNTTP
Vormgeving: Roelant Meijer, Tegenwind Grafisch Ontwerpburo
Druk: Drukkerij Mostert & van Onderen! Leiden



Bied Bescherming

* Word donateur van FNV Mondiaal *

Kijk op www.fnvmondiaal.nl of vraag de folder aan via fnvmondiaal@vc.fnv.nl

Bankrekeningnummer: NL87INGB 0000 136000

FNV Mondiaal heeft de ANBI-status